

Haciz korumalı hesap (P-Hesabı)

(Durum: 01 Aralık 2021)

Hesabın hacizden korunmasına ilişkin genel bilgiler

(Sosyal Kurumlar Borçlu Danışmanlığı Çalışma Grubu ile Alman Kredi sektörü çatı kuruluşları [Alman kredi sektörü] tarafından genel bilgilendirme)

Dönüştürme hakkı

Her bir hesap sahibi, mevcut cari hesabını haciz korumalı hesaba (P-Hesabı) dönüştürme hakkına sahiptir. Bu dönüştürme işlemi bir vekil tarafından da talep edilebilir. Dönüştürme işlemi, hesabın ekside olması durumunda da mümkündür.

Temel hesap

Cari hesabı veya gerçekten kullanımda olmayan bir ödeme hesabı bulunmayan tüketiciler, Avrupa Birliği'nde yasal bir şekilde ikamet ediyorlarsa, temel hesap açma hakkına sahiptir. Aynı durum, sabitkametgahı bulunmayan mülteciler ve de ikamet izni bulunmayan, ancak sınır dışı edilmeyen (tahammül edilen) şahıslar için de geçerlidir. Temel Hesap, bir cari hesabın gerekli tüm işlevlerine izin verir.¹ Temel hesap başvurusu kapsamında temel hesabın P-Hesabı olarak açılması da kararlaştırılabilir.

¹ <https://www.die-dk.de/kontofuehrung/basiskonto/>

Birden fazla haciz korumalı hesabın yasaklanması

Her şahıs P-Hesabı olarak yalnızca bir cari hesaba sahip olabilir. Birden fazla P-Hesabına sahip olunması yasaktır ve ceza hukukuna göre kovuşturma uygulanabilir. Özellikle hesap değiştirme durumunda, yeni bir hesabı P-Hesabına dönüştürmeden önce, önceki hesabın P-Hesabı olarak işlevinin iptal edilmesine dikkat edilmelidir. İsterseniz, yeni kredi kuruluşunuz hesap değiştirmenizde size yardımcı olacaktır.

Ortak hesabın hacizden korunması

Yasa, P-Hesaplarının yalnızca bireysel hesap olmasına izin verir. Ortak hesap (örneğin evli kişilerin ortak banka hesabı) P-Hesabı olamaz. Bir ortak hesabın haczedilmesi durumunda, kredi kuruluşu haczin tebliğ edilmesinden bir ay sonra (özellikle transfer talimatının tebliğ edilmesinden sonra) hesap bakiyesinden haciz alacaklısına ödeme yapabilir. Bu bir aylık süreci ortak hesap sahiplerinden her biri, şayet mevcut değilse, kendi adına ayrı bir hesap açtırmak için kullanabilir/kullanmalıdır. Bu münferit hesaplara, ilgili ortak hesap sahipleri söz konusu bir aylık süre içerisinde kendi payına düşen bakiyeyi aktartmalıdır. Ayrıca, bu bir aylık süre içerisinde hesaba giren diğer gelirler de orantılı olarak aktarılabilir. Prensipite alacak bakiyesi kişi başına bölünür, örneğin ortak hesap sahibi iki kişiye ikiye bölünür, üç kişiye her biri için üçte bir vs. Özel durumlarda ortak hesabın sahipleri ve haciz koyan alacaklı başka bir bölüştürme formülü üzerinde de mutabakat sağlayabilir. Ancak bunun için ortak hesaba haciz koyan tüm haciz alacaklılarının onayı gereklidir. Başka şekilde bölüştürülmesi durumunda kredi kuruluşu yazılı olarak (örneğin mektup, faks, e-posta) bilgilendirilecektir.

Haciz borçlusu, aktarılan bakiyesini (ortak hesaptan kendisine düşen pay) kullanabilmek için hacizden muaf tutarlar kapsamında bireysel hesabını P-Hesabı olarak açmalıdır. Haciz bulunmayan ortak hesap sahiplerinin P-Hesabına ihtiyacı yoktur. Ortak hesaptan transfer edilen bakiye payları artık hacze tabi değildir.

Bir aylık sürenin sona ermesinden sonra, ortak hesaptaki alacakların bireysel hesaplara aktarılması artık mümkün değildir. Bu sebeple ortak hesap sahipleri bir aylık süreyi değerlendirmeli ve ilgili bireysel hesaba aktarılacak alacaklarını (örneğin maaş, emekli aylığı, sosyal yardım) zamanında düzenlemelidir. Ancak, hesaptan kesilen ödemelerinizin (örneğin kira, elektrik, sigorta primleri, vs.) bireysel hesaplardan birden kesilmesini sağlamalısınız. Ortak hesap, bir aylık sürenin sonunda kapatılmalıdır. Bu durumda artık ortak hesapta alacak kaydı yapılamayacak, dolayısıyla haciz alacaklılarına ödeme de yapılmayacaktır.

Haciz korumalı hesaba dönüştürme işlemi, hesaba haciz konduktan sonra da mümkündür.

Cari hesaba haciz konduğu durumlarda da P-Hesabına dönüştürme başvurusunda bulunulabilir. P-Hesabına dönüştürme işleminin, haciz ve havale talimatı kredi kuruluşuna tebliğ edildikten bir ay sonra gerçekleşmesi durumunda (kredi kuruluşlarının işlemi gerçekleştirmek için üç iş gününe kadar zamanı vardır) P-Hesabın koruma etkisi haciz ve havale kararı tebliğ edildiği tarih ile yürürlüğe girer, diğer durumda ise gelecekte geçerli olacaktır.

Otomatik Haciz Koruması – Temel Muaf Tutar

P-Hesabının haczedilmesi durumunda hesap sahibi, hâlihazırda takvim ayı başına 1.260,00 EUR olan, temel muaf tutar kadar otomatik haciz koruması elde edecektir. Haciz korumalı hesapta bulunan hacizden muaf tutarın kullanımı için bu tutara denk düşen bir alacak miktarı olması gerekmektedir.

Hesap sahibi, hacizlerin tebliğ edilmesinden sonra dahi alacaklarını en fazla temel muaf tutar miktarında ek bir işlem gerektirmeden kullanabilir (örneğin havale, otomatik ödeme talimatı ve hesaptan kesilen ödemeler). Gelir türü (maaş, sosyal yardım, vergi iadesi vb.) ve ödemenin hesaba girdiği zaman önemli değildir, hacizden muaf tutar her bir ilgili takvim ayı için geçerlidir.

Örnek olarak çocuğunu yalnız yetiştiren bir ebeveynin durumu:

- Mevcut maaş geliri 1.800,00 EUR, buna 219,00 EUR çocuk parası eklenir.
- Haciz ve havale kararının tebliğ zamanında hesap bakiyesi 2.019,00 EUR'dur.
- Bu 2.019,00 EUR'luk tutarın 1.260,00 EUR'su, haciz işlemi ay sonuna doğru gerçekleşse dahi hacizden otomatik olarak muaf tutulur.

Belge ile – Artan Muaf Tutar

Otomatik olarak mevcut temel muaf tutarın yanısıra P-Hesabı için hacizden muaf tutar da başka muaf tutarları artırmak suretiyle hesap sahibinin (haciz borçlusunun) yaşam koşullarına göre artırılabilir. Bu durum özellikle hesap sahibinin yasal yükümlülükleri doğrultusunda bir veya daha fazla kişinin geçimini sağlaması halinde ya da üçüncü kişiler (örneğin hayat arkadaşı, üvey evlat) için ödenen sosyal yardımları veya İltica Başvurusunda Bulunanlara Yapılan Yardımlar Hakkında Kanun uyarınca verilen yardımları teslim alması halinde geçerlidir. Buna göre, halihazırda aşağıdaki artırılmış muaf tutarlar geçerlidir:

- Bir bakım yükümlülüğü durumunda 1.731,44 EUR
- İki bakım yükümlülüğü durumunda 1.994,09 EUR
- Üç bakım yükümlülüğü durumunda 2.256,74 EUR
- Dört bakım yükümlülüğü durumunda 2.519,39 EUR
- Beş/daha fazla bakım yükümlülüğü durumunda 2.782,04 EUR

Ayrıca, Anne-Çocuk Vakfı'ndan alınan nakdi yardımlar ile fiziksel zarardan doğan ek masraflar için alınan belirli sosyal yardımlar (örneğin temel emekli aylığı ve Federal Bakım Yasası uyarınca ağır zarar görmüşlere ödenen yardım, yasal bakım sigortası ödeneği olarak kendi bakımını sağlayanlara ödenen bakım parası veya görme engellilere ödenen para) hacizden muafittir. Aynı durum, borçlunun kendisi için ödenen ve temel muaf tutardan fazla olan belirli sosyal yardımlar ve diğer belirli haczedilemez ve sonradan ödenen yardımlar için de geçerlidir. Bu konuda, tanınmış bir borçlu ve tüketici iflas danışmanlığı kuruluşuna danışabilirsiniz.

Bir defaya mahsus sosyal yardımlar da (örneğin sınıf gezisi maliyetleri, doğum sonrası temel ihtiyaçlar için ödenen yardım) hacizden muafittir. Ayrıca, P-Hesabına aktarılan çocuk yardımları ve çocuk paraları da hacizden muafittir.

Artırılmış muaf tutarın geçerli olması için, hesap sahibinin kendisine temel muaf tutar artırma hakkını veren durumları kredi kuruluşu nezdinde uygun bir belgeyle kanıtlanması gerekmektedir (sosyal yardım sağlayan kuruluştan veya tanınmış bir borçlu ve tüketici iflas danışmanlığı kuruluşundan, işverenden, aile kasasından, avukattan veya vergi müşavirinden alınacak belge).

Sosyal Kurumlar Borçlu Danışmanlığı Çalışma Grubu ile Alman kredi sektörü, ülke genelinde geçerli bir belge şablonu² geliştirmiştir. Ancak bu, yalnızca şablon belgenin kanıt olarak kabul göreceği anlamına gelmemektedir, zira kanunda resmi bir belge zorunluluğu öngörülmemiştir. Bununla birlikte söz konusu şablon belge, düzenleyen kurum veya kişi için yardımcı olabilir.

² <https://www.die-dk.de/kontofuehrung/pfaendungsschutzkonto/>

Yukarıda belirtilen kurumlardan birinin veya ikisinin (sosyal yardım alındığına dair) herhangi bir belge düzenlememesi halinde, karar mercii icra mahkemesi veya kamu alacaklısının (örneğin vergi dairesi, devlet hazinesi) icra makamı olacaktır.

Örnek olarak çocuğunu yalnız yetiştiren bir ebeveynin durumu (devamı):

- Mevcut maaş geliri 1.800,00 EUR, buna 219,00 EUR çocuk parası eklenir.
- Haciz ve havale kararının tebliğ zamanında hesap bakiyesi 2.019,00 EUR'dur.
- Bu 2.019,00 EUR'luk tutarın 1.260,00 EUR'su, haciz işlemi ay sonuna doğru gerçekleşse dahi hacizden otomatik olarak muaf tutulur.
- Hesap sahibi, yasal bakım yükümlülüklerini gösteren şablon belge veya işverenin verdiği maaş bordrosu ile bakım yardımını kanıtlar ve çocuk parasını bu hesap üzerinden alındığını belgelerse, hacizden muaf tutar 1.731,44 EUR + 219,00 EUR = 1.950,44 EUR şeklinde olacaktır.

Talep üzerine – kişisel İbra Kararı

Haciz edilen P-Hesabına, otomatik olarak korunan temel muaf tutarı veya artırılmış temel tutarı aşacak şekilde iş geliri, maaş yerine yapılan ödemeler (örneğin yaşlılık emekli aylığı, hastalık parası, işsizlik parası) veya serbest meslekle uğraşan kişilerin geliri gelir olarak kaydedilmesi durumunda hesap sahibi haczedilen bakiyenin ibra edilmesini sağlamak amacıyla icra mahkemesine başvurmalıdır (örneğin haciz tablosunun uygulanması ile başvuru veya Noel primleri, masraflar, fazla mesai vb. durumlarda). Kamu alacaklıları (örneğin Vergi Dairesi, Sağlık Sigortası vb.) tarafından haciz konması durumunda kamu alacaklılarının icra makamları yetkili kurumlardır.

İcra mahkemesi, istisnai olarak, örneğin nafaka hakkı gibi sebeplerden dolayı konan hacizlerde alacaklının talebi üzerine hacizden muaf tutarı daha düşük düzeyde tayin edebilir. Bu hacizden muaf tutarlar, kanunun öngördüğü muaf tutarlardan daha az olsa bile, kredi kuruluşu açısından bağlayıcılık arz etmektedir.

Örnek olarak çocuğunu yalnız yetiştiren bir ebeveynin durumu (devamı):

- Hesap sahibi, yasal bakım yükümlülüklerini gösteren şablon belge veya işverenin verdiği maaş bordrosu ile bakım yardımını kanıtlar ve çocuk parasını bu hesap üzerinden alındığını belgelerse, hacizden muaf tutar 1.731,44 EUR + 219,00 EUR = 1.950,44 EUR şeklinde olacaktır.
- Haciz tablosuna göre ve bir kişiye yasal bakım yükümlülüğü durumunda 1.800,00 EUR tutarında iş gelirinin yalnızca 37,96 EUR'luk kısmı haczedilebilir. Dolayısıyla, takvim ayı başına hem şimdi hem de gelecekte toplam 1.762,04 EUR artı 219,00 EUR çocuk parasının (= 1.981,04 EUR) hacizden muaf tutulması için icra mahkemesine/icra makamına ibra başvurusunda bulunulması önerilir.

Müteakip 3 takvim aya devreden bakiye (Tasarruf tutarı)

Hesap sahibi, hacizden korunan bakiyesini takvim ayı sonuna kadar kullanmazsa, kalan bakiye en fazla üç ay boyunca sonraki aylara devredebilir, bu durumda korunan aylık bakiyeye ek olarak kullanılabilir. Böylece, müteakip ayların korunan muaf tutarı artar. Devreden alacak tutarı müteakip ayda öncelikli olarak kullanılır.

Dikkat: Yalnızca gerçekten mevcut olan alacak tutarları müteakip aylara devredebilir.

Örnek olarak çocuğunu yalnız yetiştiren bir ebeveynin durumu (devamı):

- İcra mahkemesi/icra makamı, borçlunun talebi üzerine takvim ayı başına 1.762,04 EUR'luk tutarı hacizden muaf tutmuştur. Buna ek olarak, 219,00 EUR tutarında çocuk parası da belge/çocuk parası bildirimini ile hacizden muafittir.
- Hesap sahibinin hacizden sonra ay sonuna kadar yalnız 1.000,00 EUR ile çocuk parasını harcaması – yani toplam 1.219,00 EUR harcaması durumunda, 762,04 EUR'luk hacizden korunan alacak tutarı (otomatikman) üç defaya kadar müteakip aylara devredilecektir.
- **Dikkat:** Takip eden üç ay boyunca toplamda 762,04 EUR'luk bir meblağı kullanmaması durumunda devir eden tutar hakkı düşer! Ancak kredi kuruluşu, ay sonunda belirli bir tutarın kaybedilme tehlikesi bulunuyorsa sizi bilgilendirecektir.
- Söz konusu müteakip ayda hesaba aktarılan alacak tutarlarının kullanılmayan kısmı tekrar müteakip üç ay boyunca sonraki aylara devredilebilir. Ancak, müteakip aylara devir hakkının miktarı kısıtlıdır. Yalnızca bir önceki ayda yeni hacizden korunan tutar olarak hesaba yatırılan miktar kadar devir yapılabilir.

Serbest çalışanlar için hacizden koruma

Şablon belgesi veya bildirim ile temel tutar koruması ve artırılmış temel tutar koruması serbest çalışanlar için de geçerlidir. Serbest çalışan hesap sahibinin talebi üzerine icra mahkemesi veya icra makamı artırılmış muaf tutara izin vermektedir. Genellikle işletme maliyetlerinin cirodan düşülmesinden sonra kalan aylık net gelirin mahkeme nezdinde kanıtlanması gerekmektedir.

Hacizden muaf hesap her zaman bir mevduat hesabıdır

Kanun, bir P-Hesabının yalnızca mevduat temelinde kullanılabilmesini, yalnızca uygun miktarda alacak tutar bulunması durumunda ilgili muaf tutarların hacizden korunmasının sağlanabileceğini öngörmektedir. P-Hesabından kredi alınması veya hesaptan fazla para çekilmesi durumları hariçtir. Ayrıca, ön ödemeli kredi kartı olmadığı sürece kredi kartı kullanımı da mümkün olmayacaktır.

Borç bakiyesi olan hesapların korunması

Bir hesapta – haciz konmaksızın – borç bakiyesi olması durumunda dahi, hesap sahibi tarafından P-Hesabına dönüştürülmesi talep edilebilir. P-Hesabı yalnızca artı bakiye ile açılabilirdiğinden, borç bakiyesi hesaptan çıkarılmalıdır. Kredi kuruluşu bu amaçla ikinci bir hesap veya bir alt hesap açabilir. Hesap sahibinin, P-Hesabına dönüşüm talebinde bulunması halinde, kredi kuruluşu borç bakiyesini ilgili (artırılmış) temel muaf tutardaki alacak tutarından mahsup edemez. Bunun amacı, eksi bakiyesi bulunan kişilerin de hacizden muaf tutarlar çerçevesinde yaşamlarını sürdürebilmeleridir. Hesabını yöneten kuruluşa olan tüm borçlarınızı kapatmak için eksi bakiyelerin geri ödenmesini amaçlamanız önerilmektedir. Borç bakiyesi olan bir hesaba haciz konması durumunda mahsup yasağı kredi kuruluşu için de aynı şekilde geçerlidir.

Önemli: Hesap sahibi bu amaçla haciz tebliğ edildikten sonra bir ay içerisinde mutlaka P-Hesabına dönüşüm talebinde bulunmalıdır.

P-Hesabı İşlevinin Sonlandırılması

Hesap sahibi, her ayın sona ermesinden önce dört iş günlük ihbar süresi içerisinde kredi kuruluşundan hesabın P-Hesabı işlevini sonlandırmasını talep edebilir. Örneğin haczin yerine getirilmesi veya P-Hesabının ayrı bir cari hesap üzerinden kullanılacak olması durumlarında bu seçenek uygundur. Hesap, daha önceki koşullarında değişiklik olmaksızın kullanılmaya devam eder. Kredi kartı veya açık kredi kullanımı prensip olarak tekrar talep edilebilir.

Haczedilemezlik Kararı

Hesap sahibinin talebi üzerine, icra mahkemesi hacizden muaf tutulan hesabın on iki aya kadar hacze tabi olmaması yönünde karar verebilir. Hesap sahibi bu amaçla başvuru tarihinden önceki son altı ay içerisinde hesaba esasen yalnızca haczedilemez tutarların girdiğini kanıtlamalı ve müteakip altı ay içerisinde yine aynı durumun beklenebileceğini inandırıcı şekilde beyan etmelidir. İcra mahkemesinin (on iki aya kadar) haczedilemezlik kararı vermesi durumunda hesap sahibinin, koruma süresi boyunca başka bir hesap haczi gerçekleşirse, hesabının hacizden korunması için başka işlem yapması gerekmez.

Ancak, haczedilemezlik kararı için zamanında tekrar başvuru yapması gerekmektedir.

Danışma bürolarına bildirim

Kanun, kredi kuruluşlarının haciz korumalı hesap açma, iptal etme ve rücu etme işlemlerinin örneğin SCHUFA gibi danışma bürolarını bildirilmesini öngörmektedir. Bu bilgilendirmenin amacı, bir şahıs tarafından birden çok haciz korumalı hesabın kötü amaçlı kullanımını önlemektir. Hesap sahibinin cari hesabını haciz korumalı hesaba dönüştürmek istemesi hâlinde, kredi kuruluşu talep üzerine danışma bürosundan hesap sahibinin bir başka kredi kuruluşunda haciz korumalı hesabı bulunup bulunmadığı hakkında bilgi alacaktır. Hesap sahibinin kredibilitesi hakkında yapılan bilgilendirme, hesap sahibinin haciz korumalı hesabı olup olmadığına ilişkin bilgi içermeyecektir.

